

וְתֵא חֹזֵי יִשְׂרָאֵל כִּדְעָבְדוּ עֲגָלָא וְאֶפְרִישׁוּ בְּרָכָאָן מֵהָאֵי
הר חֹורֵב דְּאֶפְרִישׁוּ מִפְּנֵיהֶן וְאַזְוּ וְקַצְיָצֹו בְּגַטְיוּתָה
בְּאַינְנוּ בְּגַטְיוֹן, מֵהָא כְּתִיב (שםות ל"א) וַיַּתְגַּצְלוּ בְּגַיִי יִשְׂרָאֵל אֶת
עֲדִים מִמְּרֵר חֹרֵב. הַהְנָא עֲדִי עַלְאָה, תְּפִלִין דְּרִישָׁא
וְדָרוּעָא דְּשֻׂוִיָּין בְּיַד כְּהָה אַעֲדִיאוּ מִפְּנֵהוּן. וּמְאָן אַתָּר
אַתִּיהִיב לֹזֵן, מִמְּרֵר חֹרֵב כִּד אַזְדוּג בָּה וְאַזְוּ. וְהַשְׁתָּא
(משלי ט"ז) וְגַרְגָּן מִפְּרִיד אֱלֹהִים וְאַתְּעָרוּ עַלְיהָן חַרְבָּ.

בְּגַיִן כִּד בְּגַי לְוִי דְעָבְדוּ לְוִיה לְהָאֵי אַתְּרָא, אַתְּפִרְעוּ
מִפְּנֵהוּן. הַדָּא הוּא דְכִתְבָּה (שםות ל"ב) וַיַּעֲמֹד מְשָׁה
בְּשַׁעַר הַמְּחַנֵּה וַיֹּאמֶר מַי לְיִי אַלְיִי וַיַּאֲסִפוּ אַלְיוּ כָּל בְּגַי
לְוִי, דְהָא לֹא עָבְדוּ פְּרוּדָא אַלְא לְוִיה. וַיֹּאמֶר לֹזֵן מְשָׁה
(שםות ל"ב) כִּה אָמֶר יְי עַבְרוּ וְשׁוּבוּ מִשְׁעָר לְשַׁעַר בְּמַחְנֵה,
בְּגַיִן דְהָאֵי כִּי יִהְבַּת לֹזֵן רִשׁוֹתָא לְמַעַבְדָּה דִּיבְגִּין וּמְאָן
אִיהִו כִּי, דְאָהָר חֹרֵב וּבְגַיִן כִּד קַטְלוּ מִפְּנֵהוּן כְּשַׁלְשָׁת
אַלְפִי אִישׁ, שַׁלְשָׁת לֹא אַתָּמָר, אַלְא כְּשַׁלְשָׁת לְקַבֵּל
הַבְּהִו תַּלְתָּא דְרַגִּין דְהָוּ מַלְיָין לְהָאֵי בָּאֵר. הַדָּא הוּא
דְכִתְבָּה (בראשית כ"ט) וְהַפְּהָה שֵׁם שַׁלְשָׁה עֲדָרִי צָאן רַוְבָּצִים
עַלְיהָ. בְּגַיִן דְאַינְנוּ גַּרְמוּ דִּיסְתַּלְקוּן מִיְּנָה וְהָא אוּקְמוּתָה.
בְּגַיִן כִּד פְּקִידָת לִיהָהֵא תּוֹרָה שְׁבָעַל פָּה לְמְשָׁה עַל
אַינְנוּ עַשְׂרָה בְּגַטְיוֹן וְעַרְבָּה דִּיקְיָפּוֹן לְהָאֵי מִזְבֵּחַ
בְּאַינְנוּ עֲרָבִי נְחַל לְקַבֵּל תְּרִין דְרַגִּין דְמַקְיָפִין לְעַילָּא

דָּאִינְנוּ בְּצַ"ח הַוְּדֵד. וְכַדִּין יַעֲבֹדוּ נְסֻוךְתַּמִּים מְאִינְנוּ מִים
חַיִּים דָּאָתְּנֵינוּ עַל יָדֵי דָּצְדִּיק וְלֹא יִמְגַעַוּן מֵהָאֵי מִזְבֵּחַ
טִיבּוּ עַלְּאָה.

וְתֵא חַווּ פֶּל שֶׁאָר יוֹמֵי דְּשַׁתָּא בְּהָאֵי מִזְבֵּחַ עַבְדִּין נְסֻוךְתַּמִּים
הַיּוֹן, רְמִיז לְדִינָא דְּעִילָּל בָּה לְמִידָּן עַלְמָא. אֲבָל
בְּחַג עַבְדִּין אוֹפֵב בְּמִים חַיִּים. דָּהָא חַיִּים וּנְהִירּוֹ אֲתָּוֹסָף
בְּהַהְוָא זָמָנָא (ישעיה י"א) כִּי מְלָאָה הָאָרֶץ דָּעָה אֶת יְיָ בְּמִים
לִים מִכְסִים.

עַשְׂרָה פְּעָמִים גָּמְנוּ יִשְׂרָאֵל, אַחַת בִּירִידָתוֹ לִמְצָרִים
דְּכַתִּיב (בראשית מ"ז) כֶּל הַגְּפֵשׁ לְבֵית יַעֲקֹב הַבָּא
מִצְרִים וּכְוֹ' (וְגוּ'). וְאַחַת בָּעַלְיִיתָן דְּכַתִּיב (שמות י"ב) כְּשַׁש
מִאוֹת אַלְפַּת. וְשַׁנִּים בְּחוֹמֶשׁ הַפְּקוּדִים וְשַׁנִּים בְּיָמֵי שָׁאֹול,
א' בְּבָזָק וְא' בְּטַלְאִים, וְא' בְּיָמֵי דָוד (שָׁמוֹאֵל ב' כ"ג) וַיַּתֵּן יוֹאָב
אֶת מִסְפֵּר הַעַם אֶל הַמֶּלֶךְ. וְא' בְּיָמֵי עֹזָרָא (עוֹזָרָא ב') כֶּל
הַקָּהֵל כְּאֶחָד. וְא' לַעֲתִיד לְבָא (ירמיה ל"ג) עוֹד תַּעֲבֹרְגָּה
הַצָּאן עַל יָדֵי מוֹגָה.

אֲשֶׁרִי אָדָם מִצָּא חַכְמָה, דָּא אָדָם עַלְּאָה דָּאָשֶׁרִי עַלְוִי
טִיבּוּ דְּעַתִּיקָא. אִימְתֵּי, כִּד מְטָא חַכְמָה פְּמָה
דָּאָת אָמֵר (בְּשָׁלֵי י"ח) מִצָּא אֲשָׁה מִצָּא טֻוב וַיַּפְקֵד רְצֹן מַיִּין.
דָּא רְעֹנָא דְּעַתִּיקָא וּמְאֵי אִיהוּ הָאֵי חַכְמָה, דָּא חַכְמָה
זְעִירָא דָּהְיָא רְבָרְבָּא בְּאַתְּחִבְרוֹתָא לְעַילָּא. מִצָּא, מִצָּא,

מֵצָא כִּגּוֹן דָּאשְׁתְּכָחַת בְּכָלָא. וְאָדָם יִפְיק תְּבוֹנָה דְּבָעֵי
לְעֵינָא וְלְאַסְתְּכָלָא וְלְאַפְקָא מַעֲוָמָקָא עַלְּאָה תְּבוֹנָה,
לְאַנְהָרָא לְהָאִי חֲכָמָה. וְעַל יְדֵי דָמָאָן אַתְּגָהִירָת עַל יְדֵי
עַלְּאָה דְּמַפְיק רְצָוֹן מַלְעִילָּא לְאַנְהָרָא לְהָא:

השלמה מההשומות (סימן לה)

שְׁבֻע צְרוּתָּה קְדוּשָׁה יִשְׁלֹׁו לְהַקְדּוֹשָׁ בְּרוּךְ הוּא וּכְלֹן
בְּנֶגֶד בְּאָדָם, שֶׁבָּאָמָר בְּצָלָם אֱלֹהִים בְּרָא אֹתוֹ
זָכָר וּנְקָבָה בְּרָא אֹתוֹם. וְאַלְוּ הָן שָׂוֹק יְמִין וּשְׁמָאל. יְד
יְמִין וּשְׁמָאל גּוֹף וּבְרִית הָרִי שְׁשָׁ. וְהָא אַמְרָת שְׁבֻעָה.
שְׁבֻע הָוֵי בְּאַשְׁתָּו וְהָוֵי לְבָשָׂר אֶחָד.

מַשְׁלֵל לִמְהָה הַדָּבָר דּוֹמָה, לִמְלָךְ שְׁעָלה בְּלֶבֶו לִיטָע בְּגַנוֹ
תְּשַׁעַה אַילְגַּיְן זְכָרִים וְהָיו כָּלָם דְּקָלִים, אָמָר
כְּשִׁיחַיּו כָּלָם מִין אֶחָד, אֵי אָפְשָׁר לְהַתְּקִיִּים. מָה עֲשָׂה,
נִטְעָ אַתְּרוֹג בִּינֵיכֶם וְהָוָא אֶחָד מִאוֹתָן הַתְּשַׁעַה שְׁעָלה
בְּלֶבֶו לְהִיּוֹת זְכָרִים וְאַתְּרוֹג מַאי הָוֵי, נְקָבָה וְהַיִּנוֹ דְּכַתִּיב
(וַיָּקָרָא ב"ג) פָּרִי עַז הַדָּר כְּפַת תְּמִרִים (ע"ב).

זָכָר וּנְקָבָה בְּרָאָם. אָפְשָׁר לוֹמֶר בֵּן וְהָא בְּתִיב וַיְבָרָא
אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצָלָמוֹ בְּצָלָם אֱלֹהִים בְּרָא אֹתוֹ
וְגוֹ, וְאַחֲר כֵּה אָעָשָׂה לוֹ עֹזֶר בְּנֶגֶדּוֹ. וַיִּקְחֵח אַחַת
מַצְלָעָתָיו וַיִּסְגַּר בָּשָׂר תְּחִתָּה. אֶלְאָ אִימָא, דְּכַתִּיב
יָצִירָה וּבְתִיב בְּהָן עֲשִׂיה וּבְתִיב בְּהָן בְּרִיאָה. עֲשִׂיה

דכתיב זכר ונקבה ברא אותם, בעת הרקיף הבשמה על הגוף ואסף הכל. ומגלו דהאי יצירה לישנא דאסופי הווא דכתיב, ויצר יי אלhim כל חיות השדה וכל עוף השמים ויבא אל האדם, והיינו דכתיב על האדם זכר ונקבה ברם ויברך אותם (ע"ב).

בצלם אלhim ברא אותו בכל אבריו ובכל חלקייו, והא אמריןן ואיזו ולמה הוא דומה לעותה אור שלמה והאי ואיז אינה אלא שיש קצונות. אמר ליה, ברית מילה ויזוגו של adam חשביןן אחד. שתי ידיו ג', ראשו וגופו ה'. שתי שוקיו ו'. ובנגדם כמותם בשמים דכתיב (קהלת ז') גם את זה לעמת זה עשה האלהים. והיינו ימים (שמות ל"א) כי ששת ימים עשה יי את השמים ואת הארץ ולא אמר בששת ימים מלמד שביל יום ויום יש לו فهو (ע"ב): (עד כאן מההשומות)

השלמה מההשומות המשך הנ"ל

ויאמר אלhim פרו ורבו וגרו. פקדא דא לא תעסק בא Hai עלמא בפריה ורביה ולמעבד תולדין לא תפשת שמא קדיشا לכל סטרין ולמלך רוחין ובשימותין לממי יקרא לקודשא בריך הווא עילא ותתא. בכל מאן דלא אתה עוסק בפריה ורביה אועיר דיוקנא דמריה דלא אשתח בהאי עלמא. וגרים דלא שרייא

שכינתא בהאי עלמא דבמה דאתוספן רוחין ונטמן,
הכי אתוסף לנחתא (נ"א דוגמתה) **בהאי עלמא זיו יקרא**
דמלכא דכתיב (משלו י"ד) **ברוב עם הדרת מלך ובApps לאם**
מחחתת רוזן.

הדרת מלך דא זיו יקרא דמלכא דאתוסף לנחתה בהאי
עלמא, מחחתת רוזן דא זעירו דידיוקנא דמלכא
דאועיר מהאי עלמא, הכי אועיר מעילא. דהא היה
זיוא לא נחית, אתהחשב על היהא בר נש כאילו אוישיד
דמינו דגרעידיוקנא דלחתה בגונא דלעילא דכתיב כי
בצלם אלhim עשה את האדם, ואיהו אועיר צלם אלhim
لتפה, ודמותו וידיוקנא לעילא. ועל דא אצטראיך בר נש
לאתעסקא בפריה ורביה ולמעבד צלם אלhim לאסגאה
יקרא דיי בכל סטרין: (עד כאן מההשומות)

השלמה מההשומות (סימן לח) רעה מהימנא

פקודא דא לךים פריה ורביה לךים בן ובת. בגין דאב תפן י',
ואם תפן ה', בן תפן ו', בת תפן ה'. ואב ואם דלית לון
בן ובת, גם יי' לא שרייא עלייהו, ובגונא דא בעבדא
דברראשית אמר פרו ורבו. פרו מסטרא דימינא ורבו מסטרא
דשומאלא דביה ברא אלקים כלא, וברא דא עמודא
דאמציעיתא. את הארץ דא שכינתא. ואמא צרידך ד', באב ואם
בן ובת. בגין דהא אתקדשו ואתברכו בשלש קדושים ושבע
ברבן דאיןון י', עריבין למחיי ד' אתוון דשרין עליהו עשרה,
למהוי בר נש רשות היחיד למאירה, דרחבו ד' וגבחו י'. ומאן

דמת עסוק באוריינית ובמצוּה בדוחלו וברחימיו דמאריה באתר דיראה שָׁרֵיָה תְּפִנָּה י', באתר דאהבה שָׁרֵיָה תְּפִנָּה ה'. באתר דתורה שָׁרֵיָה ו', ובאתר דמצוּה שָׁרֵיָה ה'. באתר דמחשבה דאתמר בה (שמואל ב ז) זואת תורה האדם, פָּלֵיל מְכֻלָּא. שָׁרֵיָה ביה יו"ד ה"א ואו"ז ה"א. (תהלים קב"ז) אם יי' לא יבנה בית שוא עמלו בוניו בו, מי שוא עמלו בוניו בו, אינון סמיא"ל ונחש ע"כ:

(עד כאן מההשומות)

בַּעֲשָׂה אָדָם בְּצַלְמָנוּ כִּדְמוֹתֵנוּ, **דָּאַתְּבֵלֵיל** בְּשִׁית סְטְרִין
כָּלֵיל מְכֻלָּא פְּגֻוָּנָא דְּלָעִילָא, **בְּשִׁיִּפְּיִי** מְתַקְּנָן
בְּרוֹא דְּחַכְמָתָא כְּדַקָּא יָאָות כָּלָא תְּקוּנָא עַלְּאָה. בְּעַשָּׂה
אָדָם רְזָא דְּכָר וְנוֹקְבָּא כָּלָא בְּחַכְמָתָא קְדִישָׁא עַלְּאָה.
בְּצַלְמָנוּ כִּדְמוֹתֵנוּ לְאַשְׁתְּכַלֵּלָא דָא בְּדָא לְמַהְוִי (ד"א ל"ג חד)
הוּא יְחִידָא**י** בְּעַלְמָא שְׁלִיט עַל כָּלָא:

וַיְרָא אֱלֹהִים אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה (ד"א כָּלֶל) וַיְהִי טוֹב
מְאָד, הֲכָא אַתְּתָקֵן מַה דְּלָא אַתְּמָר כִּי טוֹב בְּשַׁנִּי
בְּגַין דְּאַתְּבָרִי בֵּיה מֹתָא, וְהֲכָא אַתְּמָר וַהֲגָה טוֹב מְאָד.
וְאַזְלָא כִּמָּה דְּאָמְרִי חֶבְרִיָּא וַהֲגָה טוֹב מְאָד זֶה מֹות.

וַיְרָא אֱלֹהִים אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה וַהֲגָה טוֹב מְאָד, וּכְיֵלָא
חַמָּא לִיה קוֹדָם. אַלְא כָּלָא חַמָּא לִיה קְוִידָשָׁא
בְּרִיךְ הוּא, וַמְאֵן דְּאָמֵר אֶת כָּל, לְאַסְגָּה כָּל דְּרִין דִּיְתִוּן
לְבַתֵּר כֵּן, וּכְנֵן כָּל מַה דִּיְתַחְדֵשׁ בְּעַלְמָא בְּכָל דָּרָא וְדָרָא
עַד לֹא יִתְּנוּ לְעַלְמָא. אֲשֶׁר עָשָׂה, דָא כָּל עַזְבָּדִין

דברראשית, דתמן אֶתבְּרִי יִסְׂדָּא וַעֲקָרָא לְכֹל מֵהַ דִּיִּתְיָי
וַיִּתְחַדֵּשׁ בְּעַלְמָא לְבַתֵּר כֵּן. וּבְגַין כֵּה חַמְאָ לֵיהַ קָוִידָשָׁא
בְּרִיךְ הַוָּא עַד לֹא הָוֹה וְשָׂוֵי כֵּלָא בְּעוּבָדָא דְּבָרָאשִׁית. יוֹם
הַשְׁשִׁי, מַאי שְׁנָא בְּכָלְהּוּ יוֹמִי הַלָּא אִתְמַר בְּהּוּ הַיּוֹם,
אֶלָּא הַכָּא כֵּד אֲשַׁתְכָלֵל עַלְמָא אֲתַחְבָּרָת נַוְקָבָא בְּדַכְוָרָא
בְּחַבּוֹרָא חד, ה' בְּשָׁשִׁי (ד"א דְּאִיהוּ ס"א יִסְׂדָּ) לִמְהֹיו כֵּלָא
חד. וַיְכַלּוּ, אֲשַׁתְכָלְלוּ כֵּלָא חד (ד"א פְּחָד). אֲשַׁתְכָלְלוּ
מִפְּלָא וְאֲשַׁתְלִימּוּ בְּכָלָא:

וַיְכַלּוּ הַשָּׁמִים וְהָאָרֶץ וְכָל צְבָאָם. רַבִּי אַלְעֹזֶר פָּתָח (תהלים
לא) מֵהַ רַב טוֹבֶךְ אֲשֶׁר צְפָנָת לִירָאֵיךְ פָּעָלָת
לְחוֹסִים בְּפֶגֶד נְגַד בְּנֵי אָדָם. תָא חֹזֵי, קָוִידָשָׁא בְּרִיךְ הַוָּא
בְּרָא לְבָרָ נְשָׁ בְּעַלְמָא, וְאַתְקַיּוּ לֵיהַ לִמְהֹיו שְׁלִימָם
בְּפּוֹלְחָנִיהָ וְלְאַתְתָקָנָא אֲרָחוֹי, בְּגַין דִּיזְכִּי לְגַהְוָרָא עַלְאהָ
דְּגַבְּיוֹן קָוִידָשָׁא בְּרִיךְ הַוָּא לְצַדִּיקִיא כְּמָא דָאָתָ אָמֵר,
(ישעיה ס"ד) עַיִן לֹא רָאתָה אֱלֹהִים זַוְלָתָךְ יִעַשָּׂה לְמַחְפָּה לֹו.

השלמה מההשומות (סימן ט"ל)

יָשַׁב רַבִּי בְּרָכִיהָ וְדָרְשָׁ מַאי הָאֵי דְקָא אָמְרִיבָן כֵּל יוֹמָא
הַעוֹלָם הַבָּא, וְלֹא יַדְעִיבָן מַאי קָאָמָר, הַעוֹלָם הַבָּא
מִתְרַגֵּם עַלְמָא דָאָתִי מַלְמִיד שְׁקוֹדָם שְׁגַבָּרָא הַעוֹלָם עַלָּה
בְּמַחְשָׁבָה לְבָרוֹא אָור גָדוֹל לְהָאִיר וְגַבָּרָא אָור גָדוֹל
שְׁאַיִן כֵּל בְּרִיהָ יַכְלָה לְשַׁלּוֹט בּוּ, צְפָה הַקָּדוֹשָׁ בָּרוּךְ הַוָּא

שָׁאַנְנוּ יִכּוֹלֵין לְסֻבְלוֹ לְקֹחַ שְׁבִיעִי וְשֶׁם לְהֶם בָּמְקוֹמוֹ וְהַשְׁאָר גְּבוּזָו לְצַדִּיקִים לְעַתִּיד לִבָּא. אָמֵר אָמֵן יִזְכּוּ בָּזָה הַשְׁבִּיעִי וַיִּשְׁמְרוּהוּ, אַפְּנֵן לְהֶם זֶה לְעוֹלָם אַחֲרֹן. וְהַיִּנוּ דְכַתִּיב, הַעוֹלָם הַבָּא. שָׁבֵר בָּא מִקּוֹדֵם שְׁשָׁת יָמִי בְּרָאשִׁית. הַדָּא הוּא דְכַתִּיב, (שם ל"א) מֵה רַב טוֹבֵךְ אָשֵׁר צָפַנְתָּ לִירָאֵיךְ פְּעָלָת לְחוֹסִים בָּה נְגַד בְּנֵי אָדָם: (עד כאן

(מההשיטות)

ובמה (ס"א זכי בר נש) יוצי לייה לבר בש לההוא נהורא, באורייתא. דכל מאן דאשתחדל באורייתא בכל יומא יוצי למחיי לייה חולקא בעלמא דאתה, ויתחשב לייה כאלו בגין עולםין, דהא באורייתא אתبني עלמא ואשתחכלל הדא הוא דכתיב, (משל ג) יי' בחכמה יסד הארץ כוונן שמים בתבינה, וכתיב, (משל ח) ואהיה אצל אמון ואהיה שעשוועים يوم יום וכל דאשתחדל בה שכלייל עולםין וקיים לייה.

וთא חזוי, ברוחא עביד קודשא בריך הוא עולם, נברוחא מתקיימא, רוחא דאנון דלעאן באורייתא, וכל שפנ רוחא דהבל דרבבי דבי רב. מה רב טובך דא טובא דאתגניז. ליראיך לאפונ דחלוי חטאה. פעלת לchosים בה. מי פעלת דא עובדא דבראשית. רבבי אבא אמר דא גן עדן, דהא באומנותא עביד לייה

קוֹדְשָׁא בָּרוּךְ הוּא בָּאֲרֻעָא כְּגֹונָא דְלִיעֵילָא. לְאַתְקָפָא
בִּיה צְדִיקִיָּא (דף מו ע"ב) **הָדָא** הוּא **דְכִתִּיב** (תחלים לא) **פְּעָלָת**
לְחוֹסִים בָּהּ, גָּגָד בְּנֵי אָדָם, דָּהָא הוּא גָּגָד (בְּנֵי) אָדָם.
וְאַחֲרָא גָּגָד עַלְאַיְן קְדִישָׁין. אמר רבי שמעון גן עדן
לְעֵילָא וְגָגָד בְּנֵי אָדָם הָיוּ (ואפִילוּ אחרא גָּגָד בְּנֵי אָדָם הָיוּ)
לְאַתְכִּנְשָׁא בִּיה צְדִיקִיָּא דְעַבְדִּי רַעֲוַתָּא דְמַאֲרִיהּוֹן.
וַיְכַלּוּ, דָּכְלוּ עֲוֹבָדִין דְלִיעֵילָא וְעֲוֹבָדִין דְלִתְתָּא. **הַשְׁמִים**
וְהָאָרֶץ לְעֵילָא וְתָתָא. רבי שמעון אמר עֲוֹבָדָ
וְאוֹמֶנְותָא דְאָוְרִיִּתָא שְׁבַכְתָּב וְעֲוֹבָדָא וְאוֹמֶנְותָא דְתּוֹרָה
שְׁבַעַל פֶּה. וּכְלָ צְבָאָם אַלְיִן פָּרְטִי **דְאָוְרִיִּתָא אַפְּינָן**
דְאָוְרִיִּתָא שְׁבָעִים פָּנִים לְתּוֹרָה. וַיְכַלּוּ, **דְאַתְקִיִּמוּ**
וְאַשְׁתְּכַלְּלוּ דָא בָּדָא. שְׁמִים וְאָרֶץ פְּרַט וְכָלָל. **וּכְלָ**
צְבָאָם, רַזִּי דְאָוְרִיִּתָא דְכִיאָן דְאָוְרִיִּתָא מְסַאֲבָן
דְאָוְרִיִּתָא.

השלמה מההשומות (סימן מ')

שְׁמִינִי מֵאִי הָיוּ, יָשׁ לֹו לְהַקְדּוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא צְדִיק אֶחָד
בְּעוֹלָם וְחַבִּיב לֹו מִפְנֵי שְׁמָקִים כָּל הַעוֹלָם כָּלּוּ
וְהָוּא יִסּוּדוּ וְהָוּא מַכְלִפְלוּ וּמַצְמִיחּוּ וּמַגְדִּלוּ וּמַשְׂמִחוּ.
אֲהֹוב וְחַבִּיב לִמְעַלָּה, נוֹרָא וְאֲדִיר לִמְטָה. מַתְיוֹקָן וּמַקּוֹבֵל
לִמְעַלָּה, מַתְיוֹקָן וּמַקּוֹבֵל לִמְטָה. וְהָוּא יִסּוּד הַגְּפָשָׁות כָּלָם.
אָמְרָת שְׁמִינִי וְאָמְרָת יִסּוּד הַגְּפָשָׁות כָּלָם, וְהָא בְּתִיב

וביום השביעי שבת וינפש. אין שבעי הו, אלא משום דמבריע ביןיהו, ומאי אינון תלת לרע ותלת לעיל, והוא דאכרע ביןיהו. ומאי טעם אקרע שבעי, וכי הוא בשבעי, לא. אלא מפני שהקדוש ברוך הוא שבת שבת באotta המדה. דכתיב (שמות ל"א) כי ששת ימים עשה יי את השמים ואת הארץ וביום השביעי שבת וינפש. מלמדSCPל יום יומ יש לו מאמר אחד שהוא אדון לו, לא מפני שהוא נברא בו, אלא מפני שהוא פועל בעולם פעללה המסורה לו בידו.

פועל כולם פועלתם וקיימו מעשיהם לבד, בא יום השביעי ופועל פועלתו. שמחו כולם ואף הקדוש ברוך הוא. ולא עוד אלא שגדלה בשמתו, דכתיב וביום השביעי שבת וינפש. ומאי הו שבייתה זו דלא הו בה מלאה, והו הנחה. דכתיב שבת. משל למה הדבר דומה, למלך שהיה לו שבעה גנות, ובגן האמצעי מעין גאה נובע מקור מים חיים, ג' מימיבו וג' משmailto. ומיד שפועל בעולם, או מתמלא ושמחים כלם. ואומרים לצרכנו הוא מתמלא והוא משקה אותן ומגדלים והם ממתינים ושובתין והוא משקה את השבעה. וזה כתיב (ישעיה מ"ג) ממזרח אביה זרעך והוא חד מגהון ומשקה ליה. אלא אם הוא משקה את הלב והלב משקה אחר כן

כלם. ומאי ניהו מדָה שביעית הוּא אומר זו מדָת טובו של הקדוש ברוך הוא.

מאי טעם אָמר את שבתוֹתִי, ולא אָמר את שבתי. משל למה הדבר דומה, למלך שהיה לו בלה נאה וכל שבוע ושבוע מזמין יה יומ אחיד להיות עמו. והמלך יש לו בנים נאים ואהובים אמר להם הואיל ובן שמחו אתם גם בין ביום שמחתי כי אני בשלכם אני משתדל אתם גם כן הדרו אותו. ומאי זכור ושמור זכור לזכר ושמור לנתקבה. Mai טעם (ויקרא י"ט) ומקדשי תיראו. שמרו עצמכם מהרהור, כי מקדשי קדוש הוא למה (ויקרא כ) כי אני יי מקדשכם, אני בכל צד. ע"כ: (עד כאן מההשומות) ויכל אלhim ביום השבעה דא תורה שבعل פה דאייהו يوم שביעי, וביה אשთכלל עלמא דאייהו קיומה דכלא. מלאכتو אשר עשה ולא כל מלאכتو, דהא תורה שבכתב אפיק כלל בתוקפא דכתב בגפיך מהכמתא. תלת זמגין הכא ביום השבעה. ויכל אלhim ביום השבעה. וישבות ביום השבעה. ויברך אלhim את יום השבעה. הא תلت. ויכל אלhim ביום השבעה, דא תורה שבעל פה, דעם יומ השבעה דא אשתכלל עלמא בדקא אמרן.

וישבות ביום השבעה, דא יסודא דעלמא. בספרא

דָּרְבֵּי יִהְבָּא סָבָּא דָּא יוּבְּלָא וַעֲלֵי כֶּה כתיב הַכָּא מִפְּלָל
מַלְאָכָתוֹ דְכָלָא נְפִיק מִפְּיה. וְאָנוּ דָא יִסְׂדָא כְּדָקָא מַרְזָן
דָהָא בִּיְחָא בֵיהָה תּוֹהָה יִתְיַיר מַפְלָא.

וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת יוֹם הַשְׁבִיעִי. דָא פְהָנוּ גָדוֹל דְמַבְרָךְ
לְכָלָא וְהָוָא נְטִיל בְּרִישָׁא דְתַבָּנָן פְהָנוּ נוֹטָל בְּרָאשׁ,
וַיְבָרֶךְ אָנָן בֵיהָה שְׁרִין לְבָרְכָא וְאָקְרֵי שְׁבִיעִי. רַבִּי יִיְסָא סָבָא
אָמַר הַנִּי תְּרֵי חָד בְּיִסְׂדָא דְעַלְמָא אֵיהּ, וְחָד בְּעַמּוֹדָא
דְאַמְצָעִיתָא. (ד"א ל"ג) (אָבֵל הַנִּי תָלָת חָד בְּמַעְלִי שְׁבָתָא דְלִילִיא וְחָד דְיוֹמָא וְחָד
דְעַלְמָא דְאָמֵת דְאֵינוֹ שְׁבָת הַגָּדוֹל).

וְכֵן (ד"א ל"ג וַיְקַדֵּשׁ) אָתוֹ, לְמַאן, לְהָוָא אָתָר דָא תָ
קִיְימָא בֵיהָה שְׁרִיאָה כְמָא דָא תָ אָמֵר, (שְׁמוֹאֵל בְטוֹן) וְהָרָאֵנִי
אָתוֹ וְאָתָה נְוָהָג. וּבְהָאֵי אָתָר שְׁרִין כָל קְדוּשָׁין לְעַילָא
(ד"א דְלִילָא), וְנְפָקֵי מִפְּיה לְכִנּוּסָת יִשְׂרָאֵל לְמִיחָב לְהָ
תְּפִנּוֹקָא לְחַם פְּנָגָג, וְאוֹלָא הָא כִּמָה דְכַתִּיב, (בראשית מ"ט)
מַאֲשֶׁר שְׁמַנָּה לְחַמּוֹ וְהָוָא יִתְן מַעֲדֵנִי מֶלֶךְ, מַאֲשֶׁר דָא
קִיְימָשְׁלִים דְהָוָה (ד"א ל"ג) (לִיה) לְחַם עֻגִי אֲתַהֲדָר לְמַהְוִי
לְחַם פְּנָגָג. וְהָוָא יִתְן מַעֲדֵנִי מֶלֶךְ. מַאן מֶלֶךְ, דָא כִּנּוּסָת
יִשְׂרָאֵל. הָוָא יִהְיֶה (ד"א לְהָ) כָל תְּפִנּוֹקִין דְעַלְמָין, וְכָל
קְדוּשָׁין דְנְפָקִין מֶלֶעָילָא מַהְאֵי אָתָר נְפָקִין. וַעֲלֵי דָא
וַיְקַדֵּשׁ אָתוֹ, הָוָא אֶת קִיְימָא.

כִּי בּוֹ שְׁבָת. בֵיהָה בִּיְחָא דְכָלָא, (ד"א בֵיהָה בִּיְחָא) דְעַלְאָין

וְתָתָאֵין. בֵּיהֱ שְׁבַתָּא (ד"א אֲתִיכְיָא) לְנִיחָחָא. אֲשֶׁר בָּרָא אֱלֹהִים
מִכָּלְלָא דְּזֹכוֹר נְפָקָא שְׁמוֹר לְאַתְקָנָא עֲבִידָתָא דְּעַלְמָא.
לְעַשּׂות דָּא אָוְמָנָא דְּעַלְמָא. לְמַעַבְדָּה עֲבִידָתָא דְּכָלָא. (ס"א)
אֲשֶׁר בָּרָא אָוְמָנָא אֲצָטְרִיךְ לְעַלְמָא וּכְלָה עֲבִידָתָא דְּכָלָא).
תו פְּרִישָׁה רַבִּי שְׁמַעוֹן מֶלֶה וְאָמָר, כתיב, (דברים ז) שָׁוָמֵר
הַבְּרִית וַהֲחָסֵד. שָׁוָמֵר דָּא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל. הַבְּרִית דָּא
יִסּוּדָא דְּעַלְמָא. וַהֲחָסֵד דָּא אַבְרָהָם, דְּכְנֶסֶת יִשְׂרָאֵל הִיא
שָׁוָמֵר הַבְּרִית וַהֲחָסֵד, וְאַקְרֵי שָׁוָמֵר יִשְׂרָאֵל, דָּא הוּא
גְּטִיר פְּתָחָה דְּכָלָא, בֵּיהֱ תְּלִיָּין כָּל עֲבִידָן דְּעַלְמָא וְדָאי,
אֲשֶׁר בָּרָא אֱלֹהִים לְעַשּׂות, לְשַׁכְלָלָא לְאַתְקָנָא כָּל
יּוֹמָא וַיּוֹמָא וְלְאַפְקָא רֹוחַיִן וּגְשֻׁמַּתִּין (קדישין לעלמא), וְאַפְיָלוּ
רוֹחַיִן וְשִׁדְיָן.

וְאֵי תִּמְאָדָלָאו אָפָונָ תָּקוֹנָא דְּעַלְמָא. לֹאו הַכִּי. דָהָא
אָפָונָ לְתָקוֹנָא דְּעַלְמָא הוּו וְלְאַלְקָאָה בְּהָו לְחִיּוּבִי
עַלְמָא דָאָפָונָ אַזְלַיִן לְקַבְּלִיָּהוּ לְאַוְכָחָא לְהָו. וּמְאֵי דָאַזְלֵיל
לְשַׁמְאָלָא אַתְאָחִיד בְּסֶטֶרֶא שַׁמְאָלָא לְקַבְּלִיָּהוּ (ס"א לְקִי
בְּהָו) בְּגִינִּי כְּךָ לְתָקוֹנָא הוּו.

תָּא חִזֵּי, מַה כְּתִיב בְּשֶׁלֶמֶה (שמואל ב ז) וְהַכְּחַתִּיו בְּשֶׁבֶט
אֲנָשִׁים וּבְגָגָעִי בְּנֵי אָדָם. מִאן (קְסַט ע"ב) גָּגָעִי בְּנֵי
אָדָם. אַלְיַן אָפָונָ מִזְיקַיָּן. תָּא חִזֵּי, בְּשַׁעַתָּא דְּאַתְבְּרִיאָן

אתקדש יומא ואשתארו רוחא בלא גופא. ואלין אפונ ברין דלא (דף מה ע"א) **אשתקלו** (ד"א ל"ג) (ולא אתייסטר) וMASTER שמאלא אפונ זונה מא דדהבא, ועל דא בגין דלא אשתקלו ואפונ פגימין, שמא קדיישא לא שריא בהו ולא אתדקנו ביה, ורחלילו דלהון משמא קדיישא איהו זען ודחלין מגיה, ושמא קדיישא לא שריא באתר פגים.

וთא חזי האי בר נש דאתפיגים דלא שבך בר בהאי עלמא, פד נפק מגיה לא אתדק בשמא קדיישא (לעיל יג א) ולא עאלין לייה בפרגודה, בגין דאייהו פגים ולא אשתלים, ואילנא דאתעקר בעיא גטיעא זמנה אחרא, בגין דשמא קדיישא אשתלים בכל סטרין. ופగימו לא אתדק ביה לעלמיין.

וთא חזי הבני ברין פגימין אפונ מעילא ומתחטא, ובגיני כך לא מתדקנו לעילא ולא מתדקנו לחתטא. ואלין דכתיב בהו אשר בראש אלhim לעשות דלא אשתלים עילא וחתטא. ואיתימא הא רוחין אפונ אמא לאו (ד"א אשתלים) לעילא, אלא כיון דלא אשתלים לחתטא בארא לא אשתלים לעילא. וכלהו מסטר שמאלא קא אתין ומתבשין מעינא דבני נשא וקיני לקליהו לאבא שא לוון. תלת לוון כמלאכי השרת. ותلت לוון כבני נשא. (לעיל כה א) והא אווקמיה.

בֶּתֶר דְּאַתְּבֵרִיאוֹ רֹוחַיִן (ד"א ל"ג אַטְמָרוֹ) **אֲשַׁתָּאָרוֹ** אֲפֹנוֹ
רֹוחַיִן בֶּתֶר רְחִיָּא דְּנוֹקְבָּא דְּתַהּוֹמָא רְבָא לִילִיאָ
דְּשַׁבְּתָא וַיּוֹמָא דְּשַׁבְּתָא, **כִּיּוֹן דְּנַפְקָק קְדוּשָׁתָא דִיּוֹמָא וְלֹא**
אֲשַׁתְּלִימָג, נַפְקוֹ לְעַלְמָא וְשַׁטָּאוֹן לְכָל סְטְרִין, וּבְעִיאָ
עַלְמָא לְאַתְּגַטְרָא מִנְיִיחָו. **דָּהָא כְּדַיָּן כָּל סְטָר שְׁמָאָלָא**
אֲתַעַר, וְאַשָּׁא דְּגִיהְנָם מַלְהָטָא, וְכָל אֲפֹנוֹ דְּבָסְטָר
שְׁמָאָלָא אַזְלִין וְשַׁטָּאוֹן בְּעַלְמָא. וּבְעָן לְאַתְּלַבְּשָׂא
בְּגֻפָּא וְלֹא יַכְלִין. כְּדַיָּן בְּעִינָא לְאַסְתְּמָרָא מִנְיִיחָו,
וְאַתְּקִינוֹ שִׁיר דְּפָגָעִים בְּכָל שָׁעַתָּא דְּדַחְילָיו דְּלַהּוֹן שְׁרִיאָ
בְּעַלְמָא.

תָּא חֹזֵי, כִּד אַתְּקַדֵּשׁ יוֹמָא בְּמַעְלֵי שְׁבָתָא סְוִפת שְׁלוֹם
שְׁרִיאָ וְאַתְּפְרִיסָת בְּעַלְמָא. מִאן סְוִift שְׁלוֹם, דָא
שְׁבָתָא, וְכָל רֹוחַיִן וְעַלְעוֹלִין וְשִׁדְיָן וְכָל סְטָרָא דְּמַסָּאָבִי
כְּלָהּוּ טְמִירִין וְעַלְלִין בְּעִינָא דְּרִיחִיָּא דְּנוֹקְבָּא דְּתַהּוֹמָא
רְבָא. **דָּהָא כִּיּוֹן דְּאֲתַעַר קְדוּשָׁתָא עַל עַלְמָא, רֹיחָ**
מַסָּאָבָא לֹא אֲתַעַר בְּהַדִּיה. וְדָא עַרְיק מִקְמִיה דָא.
וּכְדַיָּן עַלְמָא בְּנִטְירוֹ עַלְאהָ וְלֹא בְּעִינָן לְצַלְאהָ עַל
נִטְירוֹ בְּגַוּן שׁוֹמֵר אֶת עַמוֹ שְׁرָאֵל לְעֵד אָמֵן.
דָּהָא דָא בְּיוֹמָא דְּחֹול אַתְּתָקֵן דְּעַלְמָא בְּעִיאָ נִטְירוֹ. אֲבָל
בְּשַׁבְּתָה סְוִift שְׁלוֹם אַתְּפְרִיסָא עַל עַלְמָא וְאַתְּגַטְרָר בְּכָל
סְטְרִין. וְאַפְּיָלוֹ חַיִיבִי גִּיהְנָם נִטְירוֹן אֲפֹנוֹ, וְכָלָא בְּשַׁלְמָא